

NYHETER

Uten gang- og sykkelveier stanser barna

Mangel på gang- og sykkelveier rammer ikke minst barn og unge hardt, påpeker Friluftsrådernes Landsforbund.

■ TOR SANDBERG

Barns aksjonsradius er vesentlig mindre enn voksnes. 500 meter brukes ofte som grense, men for unge barn er det mindre enn det. Dette betyr at det er viktig at relevante fasiliteter som trygge gang- og sykkelveier er tilgjengelige innen denne radiusen, understreker Morten Dåsnes, daglig leder i Friluftsrådernes Landsforbund (FL).

Mangler alternativer

Nylig kunne Dagsavisen opplyse at det fortsatt er ingen byer med sammenhengende sykkelveinett i Norge, selv om det har gått 44 år siden den daværende regjeringen lovet utbygging av dette i alle byer og tettsteder med over 5.000 innbyggere.

Selv i Kristiansand, som ble kåret til landets beste sykkelby i 2018, er det helt i det blå når et slikt sammenhengende sykkelveinett kan komme på plass. Syklistenes Landsforening (SLF) mener dette bremser bruken av sykkel som framkomstmiddel.

Hvis et sammenhengende sykkelveinett ikke er til stede, vil størstedelen av befolkningen, uavhengig av alder, ikke føle at det er trygt nok å velge sykkel, opplyser generalsekretær Morgan Andersson. Men i motsetning til voksne, som kan da kan bruke bilen, kan ikke barn og unge på egen hånd ty til alternative framkomstmidler. Det får negative konsekvenser på flere ulike vis, påpeker Morten Dåsnes. Friluftsrådernes Landsforbund.

Redde foreldre

Han viser først til en rapport fra Transportøkonomisk institutt om barns reisevaner. Her går det blant annet fram at så mye som en tredel av de barna som blir kjørt til skolen, får slik skyss på grunn av farlige trafikkforhold.

Mangel på gang- og sykkelveier synes dermed å føre til mer biltrafikk. Det å sitte trygt i et baksete i bilen, har også sine ulemper. Mange barn sitter nemlig allerede altfor mye i ro.

Det skal likevel ikke mye til før flesteparten av barna når nivåene som helsemyndighetene anbefaler.

Med 10 minutter ekstra

Fortsatt blir det født godt over 50.000 barn i året i Norge, ifølge SSB, men hvor de etter hvert skal sykle er fortsatt ikke selvsagt mange steder i landet.

daglig aktivitet ville 87 prosent av niåringene oppfylt anbefalingene, forteller Dåsnes.

Gange og sykling til skoler, barnehager, fritidsaktiviteter eller venner kunne bidratt positivt her, tilføyer han.

Uten gang- og sykkelveier kan veien på sikt i stedet lede til sykehusene og legekontorene.

Inaktivitet som barn kan få følger for resten av livet, advarer Dåsnes.

Ønsker klare mål

Både SLF og FL håper nå at gang- og sykkelveier blir et viktig tema i behandlingen av regjeringens forslag til

Nasjonalt transportplan 2022-

2033.

«Vi vil særlig understreke behovet for å tilrettelegge trygge gang- og sykkelveier for skoleelever», skriver sistnevnte organisasjon i et brev til Stortingets transport- og kommunikasjonskomite.

«Det er flott at det er et eget kapittel om Barnas transportplan (i NTP, journ. anmrk.), men skal vi ta barn og unges behov på alvor, trengs det en annen dimensjon over arbeidet med bygging av trygge gang- og sykkelveier for barn og unge» skriver FL videre.

«FL mener det er nødvendig med en langt mer konkret og målretta innsats for å øke

andelen gange og sykling som del av transportbehovet. Nå

omtales kollektivtransport, gange og sykling i stor grad som en fellessatsing, men det tilslører hvor mye som egentlig sattes på gange og sykling. Komiteen må be om klare mål og tall for gange og sykling, og egen angivelse av midler til dette blant annet i bypakken», heter det videre i brevet.

Tre store utfordringer

Hvis hensynet til de oppvoksende slekter ikke skulle være nok for politikere til å prioritere flere gang- og sykkelveier, finnes det også andre gode grunner til å gjøre dette, mener

FL.

«Av hensyn til de tre store utfordringene, klimaendringer, tap av naturmangfold og sjukdom og tidlig død på grunn av inaktivitet, er det tvingende nødvendig å styrke arbeidet med å legge til rette for gange og sykling. Forurensning, klimagassutslipp og nedbygging av natur, sammen med inaktiv livsstil, truer vår eksistens», advares det i brevet til transport- og kommunikasjonskomiteen.

PS! Du leser nå en åpen artikkel. For å få tilgang til alt innhold fra Dagsavisen, se våre abonnements tilbud her!

tor.sandberg@dagsavisen.no

Foto: Gorm Kallestad/NTB